Een wereld van bespiegelingen aan de wanden van de Boushahri Galerie in Salmiyah.

Bezoekers van de 'Memories' tentoonstelling memoreren dierbare bezittingen.

Tekst: Haifaa al Najar

Al Rai, 23.01.2008, blz. 28

Tentoonstelling 'Memories' van Nederlandse expressionistische kunstenares in de Boushahri kunstgalerie in Salmiyah

Geïnspireerd door de titel van de tentoonstelling vroegen wij de bezoekers van de galerie naar hun liefste en diepste herinneringen. Herinneringen die zij levend hielden, ongeacht het verstrijken van de tijd. Sommigen noemden diamanten en persoonlijke bezittingen die zij hadden geërfd van hun ouders. Of kledingstukken die zij vanaf hun vroegste jeugd bewaard hadden, of herinneringen die eerder leken op een oude film uit het verleden.

AL RAI interviewde mensen die wij tegenkwamen in de galerie en verzochten hen om mee te gaan op een reis in de tijd, om hun herinneringen op te diepen.

De heer Willem Bronkhorst, verbonden aan de Nederlandse Ambassade in Koeweit, zei dat de titel van de tentoonstelling hem deed denken aan zijn eigen galerie in Nederland. Daar ontmoette hij zijn vrouw en levensgezel. Deze plek vormde de reden voor hen om op den duur hun lot met elkaar te verbinden.

Zijn echtgenote, mevrouw Sabine Bronkhorst, die zeer geïnteresseerd is in kunst, vertelde dat zij nooit de dag zou vergeten, waarop zij op haar veertiende verjaardag haar eerste fiets kreeg. Het was een cadeau van haar vader. Haar tweelingbroer kreeg er ook een. "We waren allebei zo ontzettend blij. De dagen daarop brachten we uren door in de bossen en nabij gelegen parken. We konden er geen genoeg van krijgen om buiten te fietsen met onze vriendjes." Sabine wees ook op de ring aan haar vinger en vertelde: "Dit was het eerste geschenk dat ik ontving van mijn man op mijn zevenentwintigste verjaardag. Ik ben er nog steeds heel trots op. Ik draag hem bij iedere gelegenheid zodat iedereen hem kan zien en voor mijn gevoel is dit de meest dierbare herinnering."

Sabine noemde daarnaast een aantal herinneringen die voor haar verbonden waren met Koeweit, zoals haar lievelingseten – Libanees – dat zij ooit voor het eerste proefde in Koeweit.

Mevrouw Futuh, echtgenote van de eigenaar van de galerie, vertelde dat haar meest gekoesterde herinnering de dag was, waarop haar man haar meenam naar de Verenigde Staten, dertig jaar geleden, toen hij nog student was. Ze bleven twee jaar in de Verenigde Staten. Het was een geweldige ervaring voor haar om dit als jonge vrouw destijds mee te maken. Ze legde uit: "Ik heb heel veel ervaring opgedaan in die twee jaar. De Amerikaanse maatschappij was heel open en vormde een vruchtbare bodem voor creativiteit. De galerie was niet meer dan één van die dromen waar we wel eens in gedachten mee speelden maar die pas concreet werd toen we terugkeerden naar ons geliefde land Koeweit. Een van de dingen die ik heb bewaard van mijn overleden moeder is een bril die zij vroeger droeg. Ik heb het gevoel dat in deze bril een ongelofelijke geestelijke energie huist, die op mij overslaat iedere keer dat ik hem opzet. Ik herinner mij ook de vele goede momenten die wij samen meemaakten. Ik zorg goed voor de bril van mijn moeder. Ik poets hem regelmatig om haar aanwezigheid te voelen en dichter bij haar te komen. Het gebedskleedje van mijn moeder is nog zo'n voorwerp dat ik bewaar, samen met haar prachtige zwarte lievelingsjurk."

Futuh Boushahri zei verder dat deze drie voorwerpen die zij had geërfd van haar moeder haar meest waardevolle bezittingen vormden, die haar het meest aan het hart gingen. Een ander waardevol sieraad dat zij van haar moeder geërfd had was de traditionele parelarmband die tegenwoordig zo zeldzaam is dat hij haast niet meer gemaakt wordt. De parels zijn van het zuivere Koeweiti soort, gevist in de heldere zeeën van het oude Koeweit, voordat er olie ontdekt werd. Haar moeder droeg hem bij speciale gelegenheden zoals verlovings- en huwelijksfeesten, omdat het toen gold als een meesterstuk in de wereld van de juwelen, wat het nog altijd is. Het was het trouwgeschenk van een moeder aan haar dochter.

Binnenhuisarchitecte en docente aan de Hoge School voor de Kunsten (High Institute of Art) Sheikha Sanan onthulde haar dierbaarste herinnering. Zij heeft nog altijd een ring die zij ooit kocht vanwege het ontwerp en

de schitterend gegraveerde zwarte steen. “Ik werd aangetrokken door de artistieke, meer nog dan de materiële waarde en dit is dan ook wat mijn aandacht trekt bij alles wat ik graag zou bezitten. Ik hou van kunstvoorwerpen omdat zij het resultaat zijn van menselijke inzet en creativiteit”. “Deze ring,” en ze toonde hem ons aan haar slanke vinger, “kent geen gelijke. Hoe erg het materiaal dat gebruikt wordt er op ook lijkt, of de stenen of zelfs ook maar de kaligrafie, deze ring blijft uniek in zijn stijl en daarom ben ik er zo verzot op.”

De Sheikha heeft nog altijd haar trouwjurk, die teruggaat tot de tijd waarin zij zo slank was al een den. Nu verlangt ze terug naar haar figuur toen zij zich verloofde. Zij koestert ook de herinnering aan de verjaardagen van haar kinderen, die allemaal in de maand januari geboren zijn.

De impressionistische kunstenares Nourah Abd el Hadi, laatste doch zeker niet de minste in deze rapportage, vertelde dat haar meest waardevolle aandenken uit het verleden een jas was. “Ik kreeg hem een keer van mijn moeder, en bij elke gelegenheid die ik krijg, vertoon ik mij daarin. Hij is superieur. Hij is hip, hij heeft klasse en is ongekend weelderig.“

Bronkhorst: “Ik heb mijn eigen galerie in Nederland; dat is de plek waar ik mijn vrouw en levensgezel heb ontmoet.”

Sabine: “Een heel levendige herinnering is mijn eerste fiets die ik kreeg toen ik veertien werd.”

Futuh Boushahri: “Ik heb nog altijd de bril van mijn moeder, haar gebedskleed en haar parelarmband.”

Sheikha Sanan: “Mijn meest waardevolle bezit is mijn trouwjurk en een ring met een zwarte steen.”

Nourah Abd el Hadi: “Mijn moeders jas is weelderig en is mijn meest kostbare bezit.”